# Konkordatoda Döviz Alacağının Kuru

| MAHKEME | KARAR TARİHİ | SONUÇ |
|---|---|---|
| Yargıtay Hukuk Genel Kurulu | 19.11.2025 | Bozma |

| ESAS NO | KARAR NO | İLGİLİ HÜKÜMLER |
|---|---|---|
| 2025/372 | 2025/725 | İİK 285, İİK 294, İİK 299, İİK 302, İİK 305, HMK 371 |

ÖZET

Konkordatoda yabancı para alacağı, geçici mühlet tarihindeki kurla değil, İİK 299'daki on beş günlük alacak bildirim süresinin son günündeki TCMB döviz satış kuruyla Türk Lirasına çevrilmelidir; aksi yöndeki direnme kararı oy çokluğuyla bozuldu.

**Bu kararın özeti ve değerlendirmesi**
savun.av.tr/konkordatoda-doviz-alacagi-kur-tarihi-hgk-2025-725/ →

## Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Hukuk Genel Kurulu 2025/372 E. , 2025/725 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ :Ticaret Mahkemesi

EK KARAR TARİHİ : 09.01.2025

SAYISI : 2024/630 E., 2024/771 K.

ÖZEL DAİRE KARARI : Yargıtay 6. Hukuk Dairesinin 13.05.2024 tarihli ve

2024/605 Esas, 2024/1443 Karar sayılı BOZMA kararı

Konkordato isteminden dolayı yapılan yargılama sonunda İlk Derece Mahkemesince talep eden ... Telekomünikasyon A.Ş'nin konkordato tasdik talebinin kabulüne karar verilmiştir.

Kararın alacaklı... Petrolleri A.Ş. vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine, Bölge Adliye Mahkemesince yapılan inceleme sonucunda alacaklı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı alacaklı... Petrolleri A.Ş. vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 6. Hukuk Dairesince yapılan inceleme sonunda bozulmuş, İlk Derece Mahkemesi

tarafından Özel Daire bozma kararına karşı direnilmiştir.

Direnme kararı alacaklı... Petrolleri A.Ş. vekili ile alacaklı Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) Başkanlığı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan gündem ve dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. TALEP

Konkordato talep edenler vekili dilekçesinde; müvekkili şirketlerin faaliyet alanının teknoloji ve cep telefonu olduğunu, ülkede yaşanan döviz kurlarındaki dalgalanmalar ve ham madde fiyatlarındaki artışların müvekkili şirketlerin ve gerçek kişilerin borçlarını vadesinde ödeyememe tehlikesi altında bıraktığını, gerçek kişiler ..., ... ve ...'ın kardeş olup konkordato talep eden şirketlerin ortakları olduklarını, gerçek kişi müvekkillerinin şirketlerin bankalardan aldıkları kredi nedeniyle aynı zamanda müteselsil kefil olduklarını, konkordato talep eden şirketlerin ödeme gücünü yitirmesi ve borçlarını vadesinde ödeyememe tehlikesi altında bulunması nedeniyle gerçek kişi müvekkillerinin aynı tehlikeyle karşı karşıya kaldıklarını ileri sürerek 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun (İİK) 285 ve devamı maddeleri gereğince teklif edilen konkordato projesinin tasdikine karar verilmesini talep etmiştir.

II. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin 24.05.2022 tarihli ve 2019/575 Esas, 2022/412 Karar sayılı kararı ile; konkordato talep eden şirketler ile ... yönünden İİK'nın 305. maddesinde öngörülen koşulların gerçekleştiği, konkordato talep eden ... ve ... yönünden ise konkordato tasdik şartlarının oluşmadığı gerekçesiyle, konkordato talep eden ... Telekominikasyon A.Ş., ... Teknoloji Hizmetleri A.Ş. ve ...'ın taleplerinin kabulü ile 23.03.2022 tarihli revize proje gereği konkordatoya tabî adi borçlarının tamamının herhangi bir faiz işletilmeksizin ve indirim yapılmaksızın 48 aylık vadede, her yıl borçların %25'i ödenmek ve ilk ödeme 2022 yılı Haziran ayından başlamak ve aylık taksitler hâlinde, 48 aylık dönemde olmak ödenmek üzere aylık taksit ödemelerinin konkordatoya tabî tüm adi alacaklılara ödenmesine, talep eden ... Teknoloji Hizmetleri A.Ş'nin rehinli alacaklısı olan ... T.A.Ş'ye olan borçlarının İİK'nın 308/h maddesi uyarınca yapılandırılması karşısında, 17.08.2020 tarihli protokole ilişkin ödeme planı çerçevesinde projenin tasdikine, bu suretle rehinli alacaklı ... T.A.Ş. ile talep eden ... Teknoloji Hizmetleri A.Ş. arasındaki projenin tasdik olunmasına, talep eden ... ve ...'nın konkordato tasdik taleplerinin reddine karar verilmiş, ... Teknoloji Hizmetleri A.Ş. ile ... vekilinin feragat dilekçesi üzerine mahkemenin 16.09.2022 tarihli ek kararı ile talep eden ... Teknoloji Hizmetleri A.Ş. yönünden, 27.07.2022 tarihli ek kararı ile de ... yönünden konkordato taleplerinin feragat nedeniyle reddine karar verilmiştir.

III. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde alacaklı... Petrolleri A.Ş. vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunmuştur.

B. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin 06.12.2023 tarihli ve 2022/1782 Esas, 2023/1760 Karar sayılı kararı ile; yabancı para alacaklarının Türk Lirasına çevrilme tarihinin konkordato mühletinin verildiği tarih olarak kabul edilmesi gerektiği, mühletin verildiği tarihin özellikle çoğunluk hesabı yönünden tüm alacaklar için ortak bir zaman kesiti olduğu gerekçesiyle alacaklı vekilinin bu yöndeki istinaf nedenlerinin yerinde görülmediği, İlk Derece Mahkemesince verilen kararın usul ve esas yönünden hukuka uygun olduğu gerekçesiyle alacaklı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

IV. BOZMA VE BOZMADAN SONRAKİ YARGILAMA SÜRECİ

A. Bozma Kararı

1. Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde alacaklı... Petrolleri A.Ş. vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

2. Yargıtay 6. Hukuk Dairesinin 13.05.2024 tarihli ve 2024/605 Esas, 2024/1443 Karar sayılı kararı ile,

"....İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 45. Hukuk Dairesince istinaf başvurusunun reddine karar verilmiş ise de; İİK'da düzenlenen konkordato hükümlerinde (m.285-309/I) yabancı para alacağının hangi tarihteki kur üzerinden Türk Lirasına çevrileceğine dair bir düzenleme bulunmamaktadır. İflasta olduğu gibi konkordatoda da yabancı para alacağının Türk Lirasına çevrilmesi, diğer alacaklılar ile yabancı para alacaklısı arasındaki eşitliğin sağlanması, borçlunun aktif-pasif miktarının net olarak tespiti ve her bir alacaklının ne miktar alacağına kavuşacağının belirlenmesi kısaca İİK nın 305.maddesinde düzenlenen konkordatonun tasdik koşullarının objektif olarak belirlenmesi açısından zorunluluk arz etmektedir. Bu tarihin belirlenmesinde doktrin ve uygulamada; geçici mühlet, kesin mühlet ve tasdik karar tarihleri ile alacaklıların, alacaklarını bildirmeleri için kanunda öngörülen 15. günün bitim tarihi önerilmektedir. Ülkemizdeki enflasyonist ortam da dikkate alındığında, yabancı para alacaklısı ve diğer alacaklılar arasındaki menfaat dengesinin sağlanması için İİK'nın 299. maddesinde öngörülen 15 günlük alacak bildirilme süresinin son günündeki Merkez Bankasının döviz satış kuru üzerinden döviz alacağının Türk Lirasına çevrilmesi gerekir.

Bu tarihin esas alınması; a)Hangi alacaklının ne miktar alacağı için oy hakkına sahip olduğu (m.302); b)Takas ileri sürmek isteyen alacaklının takas ileri sürmesi dolayısıyla takas sonrası alacak veya borcunun kalıp kalmadığı (m.294/4); c)Rüçhanlı alacaklar ve komiserin izniyle yapılan işlemlerden doğan borçlar nedeniyle gösterilecek teminat miktarının tespiti (m.305/1-d), d)Komiserin "tasdik koşulları" (m.305) açısından gerekçeli raporunu (m.304/1) mahkemeye eksiksiz sunabilmesi için menfaatler dengesine ve konkordato sürecine en uygun ve en objektif tarihtir.

Bu itibarla; dava konusu olayda temyiz eden alacaklı... Petroleri A.Ş.'nin ilama bağlı döviz alacağı yönünden geçici mühlet tarihinin esas alınması yerine yukarıda da izah edildiği gibi döviz alacağının, alacaklıların alacaklarını bildirmeleri için kanunda ön görülen 15 günlük sürenin son

günündeki Merkez Bankası'nın döviz satış kurunun esas alınması gerekirken, yazılı şekilde hüküm kurulması doğru olmamış, bozmayı gerektirmiştir,..." gerekçesiyle karar bozulmuştur.

B. İlk Derece Mahkemesince Verilen Direnme Kararı

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; 2018 yılında 7101 sayılı Kanun ile İİK'da yapılan değişiklik öncesi Yargıtayın yerleşik olan uygulaması gereği yabancı para alacaklarının mühlet tarihi itibariyle Türk Lirasına çevrilmesinin kabul edildiği, yapılan değişiklik sonrasında da Özel Dairece bu uygulamaya devam edildiği, kanun koyucunun İİK'nın 294. maddesinin 7. fıkrası hükmü ile konusu para olmayan kıymetin para alacağına çevrilmesi yönünden geçici mühlet tarihine özel bir önem atfettiği, İİK'nın 288/1. maddesi uyarınca geçici mühletin kesin mühletin sonuçlarını doğuracağı, İİK'nın 294/3. maddesi uyarınca kesin mühlet tarihinden itibaren rehin ile temin edilmemiş alacağa faiz işletilmesinin duracağı, bu durumda geçici mühlet tarihinden itibaren adi alacaklara faiz işletilmesinin dahi duracağı, Türk Lirası alacaklarının enflasyonist etkilerden korunması için tek imkân faiz iken bu imkânın Türk Lirası alacaklar yönünden geçici mühletin esas alınması nedeniyle ortadan kalktığı, Yargıtayın görüşü benimsendiği takdirde yabancı paranın enflasyonist etkilerden çok daha az etkileneceği, bu durumun Türk Lirası cinsinden alacaklı olanlar aleyhine eşitsizlik doğuracağı, konkordato kurumunun en temel amaçlarından birinin tüm alacaklıların alacaklarını borçlunun mal varlığından eşit şekilde tahsil etmeleri olduğu gerekçesiyle direnme kararı verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen direnme kararına karşı süresi içinde alacaklı... Petrolleri A.Ş. vekili ile alacaklı SGK Başkanlığı vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

Alacaklı... Petrolleri A.Ş. vekili, ülkedeki ekonomik koşullar dikkate alındığında yabancı ülkedeki modelin birebir uygulanmasının mümkün olmadığını, yabancı para alacağının mühlet tarihindeki kur üzerinden Türk Lirasına çevrilmesine dair kararda direnilmesinin ekonomik gerçeklerle bağdaşmadığını ve yabancı para alacaklılarını zarara uğrattığını, ülkedeki yüksek enflasyon ve dalgalı döviz kuru dikkate alındığında, mühlet tarihindeki kurun esas alınmasının alacaklıyı ciddi kayıplara uğratacağını, dolayısıyla mühlet tarihindeki kur yerine alacak bildirim süresinin son günündeki kurun dikkate alınmasının hakkaniyete uygun olduğu belirterek direnme kararının bozulmasını talep etmiştir.

C. Uyuşmazlık

Direnme yoluyla Hukuk Genel Kurulu önüne gelen uyuşmazlık; somut olayda yabancı para alacağının hangi tarihteki kur üzerinden Türk Lirasına çevrileceği yönünden, geçici mühlet kararının verildiği gündeki T.C. Merkez Bankası'nın döviz satış kurunun mu yoksa İİK'nın 299. maddesi uyarınca alacaklıların alacaklarını bildirmeleri için öngörülen on beş günlük sürenin son günündeki T.C. Merkez Bankasının döviz satış kurunun mu esas alınması gerektiği, buradan

varılacak sonuca göre İlk Derece Mahkemesince verilen kararın yerinde olup olmadığı noktasında toplanmaktadır.

D. Gerekçe

1. İlgili Hukuk

İcra ve İflas Kanunu'nun 285 ilâ 308. maddeleri.

2. Değerlendirme

A) Alacaklı SGK Başkanlığı vekilinin temyiz itirazları yönünden yapılan değerlendirmede:

1. İlk Derece Mahkemesince verilen ilk karar alacaklı SGK Başkanlığı vekili tarafından temyiz edilmemiş, Özel Dairenin 13.05.2024 tarihli ve 2024/605 Esas, 2024/1443 Karar sayılı kararı ile alacaklı... Petrolleri A.Ş. vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün bozulmasına karar verilmiştir. Bu durumda İlk Derece Mahkemesince verilen karar alacaklı SGK Başkanlığı vekili tarafından temyiz edilmediğinden ve direnme kararını temyizde hukuki yararı bulunmadığından anılan alacaklının temyiz itirazının hukuki yarar yokluğundan reddine karar vermek gerekmiştir.

B) Alacaklı... Petrolleri A.Ş. vekilinin temyiz itirazları yönünden yapılan değerlendirmede:

1. Uyuşmazlığın çözümü açısından öncelikle konkordatoya ilişkin açıklama yapılmasında yarar bulunmaktadır.

2. Konkordato, borçlarını vadesi geldiği hâlde ödeyemeyen ya da herhangi bir borçlunun, borcun belirli koşullarda ödenmesi için alacaklılarıyla anlaştığı ve yetkili ticaret mahkemesinin onayı ile geçerlilik kazanan hukuki çözüm işlemidir (doktrindeki bir esere atıf).

3. Konkordato İİK'da tanımlanmamış ise de; öğretide konkordato, dürüst bir borçlunun belli bir zaman kesiti içerisindeki bütün adi borçlarının alacaklılar tarafından kanunda gösterilen nitelikli çoğunlukla kabul edilmesi ve yetkili makamın (mahkemenin) onayı ile gerçekleşen ve borçlunun borcun bir kesiminden kurtulmasını ve/veya ödeme şeklinin borçlu yararına değişmesini sağlayan, haciz ve iflâs gibi klasik ve borçlu bakımından sert cebri icra yöntemlerinin yerine ikame edilmiş bir kolektif icra biçimidir (doktrindeki bir esere atıf).

4. Konkordato kurumu ile ilgili farklı ayrımlar yapılmaktadır. Bunlardan ilki, mahkeme dışı ve mahkeme içi konkordato ayrımıdır. Mahkeme içi konkordato içeriğine göre vade, tenzilat ve karma konkordato olarak ayrılmaktadır. Sözü geçen sınıflandırmaya göre, borçlunun borcunu tam olarak ödemeyi vaat etmesi ve bunun için alacaklıların borçluya ödeme süresi tanımaları veya borcun itfasını takside bağlamaları hâlinde vade konkordatosu; borçlunun borçlarının belli bir yüzdesini ödemeyi taahhüt ettiği ve alacaklıların da kalan alacaklarından vazgeçtiği durumda tenzilat konkordatosu; tenzilat ve vade konkordatosunun bir araya getirilmesiyle teşekkül eden konkordatoya ise karma (bileşik) konkordato denilmektedir. Yapıldığı zamana göre ise; iflâsa tabî olmayan borçlular ile iflâsa tabî borçlulardan henüz iflâsına karar verilmeyenlerle yapılan konkordatoya iflâs dışı konkordato; müflisin teklif ettiği konkordatoya ise iflâs içi konkordato denilmektedir.

5. Konkordato konusunda yapılan diğer bir ayrım ise, adi (alelade) konkordato ve mal varlığının terki suretiyle konkordatodur. Mal varlığının terki suretiyle konkordato türünde, borçlunun mâli durumunun iyileşmesi ve işletmenin faaliyetine devam etmesi amaçlanmaz. Mal varlığının terki suretiyle konkordatonun iki şekilde yapılacağı kabul edilmektedir. Bunlardan ilki, borçlunun mal varlığı üzerindeki tasarruf yetkisini alacaklılara bırakması ve alacaklıların da borçlunun mal varlığını satarak ele geçen paradan alacaklarını tahsil etmeleridir. Mal varlığının terki suretiyle konkordatonun diğer bir görünüm şekli ise, belirli vadelerde alacaklılara ödeme yapması kaydıyla, mal varlığının tamamının ve bir kısmının üçüncü kişiye devredilmesidir. Bu ihtimalde, alacaklılar alacaklarını borçlunun mal varlığının üçüncü kişiye devrinden elde edilen parayla tahsil etmektedirler. Mal varlığının terki suretiyle konkordatoda borçlu borçlarını belli şartlar dâhilinde ödemeyi değil, mal varlığının aktifi üzerindeki tasarruf yetkisini alacaklılara (veya üçüncü kişiye) devretmeyi teklif etmektedir. Mal varlığının terki suretiyle konkordatoya niteliğine aykırı düşmedikçe adi konkordatonun hükümleri (İİK md. 285 ilâ 308/g) uygulanır (doktrindeki bir esere atıf).

6. Mahkeme içi adi konkordato İİK'nın 285 ve devamı maddelerinde düzenlenmiş ve konkordatoya başvurabilecek kişiler İİK'nın 285. maddesinde “herhangi bir borçlu” denilerek açıklanmıştır. Kanunun bu ifadesi karşısında tüzel kişiler ile tacir olup olmadığına bakılmaksızın bütün gerçek kişilerin konkordatoya başvurabileceği anlaşılmaktadır. İİK'nın 285/2. maddesindeki düzenleme uyarınca konkordatoya başvuru imkânı sadece borçluya tanınmamıştır. İflâs talebinde bulunabilecek her alacaklı da gerekçeli bir dilekçe ile borçlu hakkında konkordato işlemlerinin başlatılmasını isteyebilir.

7. Konkordato talep eden borçlu veya iflâsını isteyebileceği borçlusu hakkında konkordato talep eden alacaklı, bir nüsha olarak düzenlenen dilekçe, konkordato ön projesi, ayrıntılı bilanço, gelir tablosu ve İİK'nın 286. maddesinde sayılan diğer belgeler ile birlikte asliye ticaret mahkemesine başvurarak üç aylık geçici konkordato mühleti verilmesi ister (İİK md. 285-287). Asliye ticaret mahkemesi 286. maddede sayılan belgelerin eksiksiz olarak mevcut olduğunu belirlediği takdirde borçluya derhal geçici üç aylık mühleti verir ve bir veya işin kapsamına göre üç kişiden oluşan komiser veya komiserler kurulu oluşturulur (İİK md. 287).

8. Borçlu, konkordato mühletinin kapsadığı ve mühlet hükümlerinin devam ettiği dönem içerisinde komiserin denetimi altında 7101 sayılı Kanun ile değişik İİK'nın 297. maddesinin öngördüğü sınırlamalar içerisinde mal varlığı üzerinde tasarrufta bulunmak imkânını kural olarak muhafaza eder.

9. Asliye ticaret mahkemesi komiserin veya borçlunun makul sebeplere dayalı talebi üzerine geçici mühleti en fazla iki ay daha uzatarak, geçici mühlet süresini beş aya yükseltebilir.

10. Geçici mühletin ilanı ve ilgili kurumlara bildirilmesinden itibaren, alacaklılar ilandan başlayarak yedi gün içerisinde borçluya kesin mühlet verilmesini gerektiren durum bulunmadığını delilleri ile birlikte ileri sürerek konkordato talebinin reddini isteyebilirler (İİK md. 288).

11. Geçici mühlet içinde mahkeme borçluyu ve varsa konkordato talep eden alacaklıyı duruşmaya davet eder. Bu süreçte geçici komiser duruşmadan önce raporunu mahkemeye ibraz eder.

Mahkeme yapacağı değerlendirmede itiraz eden alacaklıların dilekçelerinde ileri sürdükleri itiraz sebeplerini de dikkate alır (İİK md. 289/2).

12. Konkordatonun başarıya ulaşmasının mümkün görülmesi hâlinde borçluya bir yıllık kesin mühlet verilir (İİK md. 289/3). Gerekiyorsa geçici komiser veya komiserler değiştirilerek yeni bir görevlendirme yapılabilir veya geçici komiserlerin görevine devam etmesine karar verilerek dosya komisere teslim edilir.

13. Konkordatonun geçici mühlet içerisinde başarıya ulaşmayacağına kanaat getirilmişse, borçluya kesin mühlet verilmez ve konkordato talebinin reddi doğrultusunda karar oluşturulur. Kesin mühlet verilmesine, kesin mühletin uzatılmasına ve kesin mühletin kaldırılarak konkordato talebinin reddine dair kararlar İİK'nın 288. maddesi uyarınca ilan edilir ve ilgili yerlere bildirilir.

14. Güçlük arz eden özel durumlarda kesin mühlet, komiserin bu durumu açıklayan gerekçeli raporu ve talebi üzerine mahkemece altı ay daha uzatılabilir (İİK md. 289/5).

15. Mahkemece, kesin mühlet içinde uygun görülecek bir zamanda yedi alacaklıyı geçmemek, herhangi bir ücret takdir edilmemek ve tek sayıda olmak koşuluyla ayrıca bir alacaklılar kurulu oluşturulabilir. Bu durumda, alacaklıları hukuki nitelik itibariyle birbirinden farklı alacaklı sınıfları ve varsa rehinli alacaklılar, alacaklılar kurulunda hakkaniyete uygun şekilde temsil edilir. Bu konuda komiserin de görüşü alınır (İİK md. 289/4).

16. Kesin mühlet içerisinde komiser, konkordatonun hazırlanmasına ilişkin işlemleri gerçekleştirir. Kısaca belirtmek gerekirse, bunlar aktif ve pasifin tespit edilerek aktif defterlerinin tutulması ve değerlerinin takdiri, İİK'nın 288. maddesine göre ilan yapılarak ilandan itibaren 15 gün içerisinde alacaklıların alacaklarını bildirmeye davet edilmesi (İİK md. 299), borçlunun yazdırılan alacaklara tamamen veya kısmen kabul veya red şeklinde beyanlarının alınması, çekişmeli alacaklar hakkında dosyanın asliye ticaret mahkemesine sunularak bu alacaklar hakkında konkordato oylamasına katılıp katılmayacakları bakımından karar alınması, rehinli alacak müzakerelerinin yapılması, alacaklılar toplantısı ve oylamaların tutanakla tespiti (İİK md. 302), alacakların geçerli ve sağlıklı olup olmadıklarının borçlunun ticari defterlerinin incelenmesi suretiyle tespiti ve bu konuda oluşan kanaatin ticaret mahkemesine sunulan raporda belirtilmesi ve konkordato mühleti içerisinde dosyanın asliye ticaret mahkemesine konkordatonun tasdiki veya reddine karar verilmek üzere sunulması ve sonuçta asliye ticaret mahkemesinin duruşma günü ilan ederek, komiseri dinleyerek, gerektiğinde bilirkişi incelemesi yaptırarak, tasdik veya red kararı vermesidir. Bununla birlikte belirtmek gerekir ki, borçlu iflâsa tabî ise, konkordatonun reddi ve doğrudan iflâs sebeplerinin varlığı hâlinde borçlunun iflâsının açılmasına da karar verilecektir.

17. Kesin mühletin alacaklılar bakımından sonuçları İİK'nın 294. maddesinde düzenlenmiş olup, buna göre, mühlet içinde borçlu aleyhine 6183 sayılı Kanuna göre yapılan takipler de dahil olmak üzere hiçbir takip yapılamaz ve evvelce başlamış takipler durur, ihtiyatî tedbir ve ihtiyatî haciz kararları uygulanmaz, bir takip muamelesi ile kesilebilen zamanaşımı ve hak düşüren müddetler işlemez. İİK'nın 206. maddesinin birinci sırasında yazılı imtiyazlı alacaklar için haciz yoluyla takip yapılabilir. Tasdik edilen konkordato projesi aksine hüküm içermediği takdirde kesin mühlet tarihinden itibaren rehinle temin edilmemiş her türlü alacağa faiz işlemesi durur. Konkordato

mühletinin verilmesinden önce, müstakbel bir alacağın devri sözleşmesi yapılmış ve devredilen alacak konkordato mühletinin verilmesinden sonra doğmuş ise, bu devir hükümsüzdür. Konusu para olmayan alacaklar, alacaklı tarafından, ona eşit kıymette para alacağına çevrilerek komisere bildirilir. Şu kadar ki borçlu, komiserin onayıyla taahhüdün aynen ifasını üstlenmekte serbesttir.

18. Konkordatonun tasdiki için aranan şartlar İİK'nın 305. maddesinde belirtilmiş olup, buna göre; konkordato projesinin İİK'nın 302. maddesinde öngörülen çoğunlukla kabul edilmiş olması (kaydedilmiş olan alacaklıların ve alacakların yarısını veya kaydedilmiş olan alacaklıların dörtte birini ve alacakların üçte ikisini aşan çoğunluk) ile birlikte teklif edilen tutarın borçlunun iflâsı hâlinde alacaklıların eline geçebilecek muhtemel miktardan fazla olacağının anlaşılması, konkordatoda teklif edilen tutarın borçlunun kaynakları ile orantılı olması, İİK'nın 206. maddesinin 1. fıkrasındaki imtiyazlı alacaklıların alacaklarının tam olarak ödenmesinin ve mühlet içinde komiserin izniyle akdedilmiş borçların ifasının, alacaklı bundan açıkça vazgeçmedikçe yeterli teminata bağlanmış olması ve konkordatonun tasdikinin gerektirdiği yargılama giderleri ile alacaklılara ödenmesi kararlaştırılan para üzerinden alınması gereken harcın tasdik kararından önce mahkeme veznesine depo edilmesi gerekir.

19. Konkordatonun tasdikine ilişkin kararda alacaklıların hangi ölçüde alacaklarından vazgeçtiği ve borçlunun borçlarını hangi takvim çerçevesinde ödeyeceği belirtilir. (İİK md. 306/I).

20. Konkordatonun tasdikine ilişkin karar İİK'nın 288. maddesi uyarınca ilan edilecek ve kesin ödeme projesinin tasdik ilanı gereğince onun yönetiminde uygulanması için bir kayyım atanabilecektir (İİK md. 306/II).

21. Asliye ticaret mahkemesince kabul edilerek tasdik edilen konkordato, konkordato prosedürüne katılmayanlar (alacak kaydı yaptırmayanlar) da dâhil olmak koşuluyla tüm alacaklıları bağlar. Bu temel ilke "konkordatonun bütün alacaklılar için kural olarak zorunlu olması" şeklinde de ifade edilmektedir. Ancak rehinli alacaklarla bazı imtiyazlı ve kamusal alacaklar ve komiserin izniyle mühletten sonra doğan alacaklar bu kuralın istisnasını teşkil etmektedir (İİK md. 308/c-III). Bu kategoriye giren alacaklar konkordatodan kesinlikle etkilenmeyip tümüyle ödenmesi gerekir. Çünkü Kanun, konkordatonun borçlu ile alacağı rüçhanlı olmayan alacaklılar arasında akdedilebileceğini öngörmüş, rüçhanlı alacaklıları konkordatodan istisna tutmuştur.

22. Nitekim aynı ilkelere Hukuk Genel Kurulunun 17.09.2025 tarihli ve 2025/6-244 Esas, 2025/536 Karar, 11.10.2023 tarihli ve 2023/6-591 Esas, 2023/940 Karar ve 03.03.2022 tarihli ve 2021/(15)6-772 Esas, 2022/240 Karar sayılı kararlarında da değinilmiştir.

23. İcra ve İflas Kanunu'nun konkordatoyu düzenleyen hükümlerinde (İİK. md. 285-309/I) yabancı para alacağının hangi tarihteki kur üzerinden Türk Lirasına çevrileceğine dair bir düzenleme bulunmamaktadır.

24. Konkordatoda yabancı para alacağının Türk Lirasına çevrilmesi, alacaklılar arasında eşitliğin sağlanması, borçlunun bilançosunun net olarak tespit edilmesi, hangi alacaklının ne kadar alacağına kavuşacağının belirlenmesi açısından gereklidir.

25. Konkordatonun kabulü için gerekli çoğunluğun tespiti, yabancı para alacaklarının bir an önce Türk Lirasına çevrilmesini, yani alacakların miktarının tespitinde eşit para biriminin kabulünü gerektirmektedir. Bu çerçevede alacakların kayıt tarihlerindeki farklılıklardan doğacak eşitsizlikleri önlemek için yabancı para alacaklarının tüm alacaklılar için ortak bir tarihte Türk Lirasına çevrilmesi uygun olacaktır. Bu şekilde tüm alacaklılar için ortak tarih olarak İİK'nın 299. maddesinde öngörülen on beş günlük alacak kayıt süresinin son gününün esas alınması, ülkedeki enflasyonist ortam da dikkate alındığında yabancı para alacaklıları ile diğer alacaklılar arasındaki menfaat dengesinin sağlanması, hangi alacaklının ne miktar alacak için oy hakkına sahip olduğu, komiserin tasdik koşulları açısından gerekçeli raporunu denetime elverişli şekilde mahkemeye sunabilmesi, takas ileri sürmek isteyen alacaklının takas sonrası alacak veya borcunun kalıp kalmadığı, rüçhanlı alacaklar ve komiserin izniyle yapılan işlemlerden doğan borçlar nedeniyle gösterilecek teminat miktarının tespiti açısından da yerinde olacaktır.

26. Şu hâlde yabancı para alacaklısı alacağını komisere yabancı para alacağı olarak kaydettirdikten sonra komiser tarafından on beş günlük kayıt süresinin bitiminde bütün yabancı para alacakları o tarihteki kur üzerinden Türk Lirasına çevrilecektir (doktrindeki bir esere atıf).

27. Tüm bu açıklamalar ışığında somut olay değerlendirildiğinde; İlk Derece Mahkemesince talep eden ... Telekominikasyon A.Ş'nin tasdik isteminin kabulüne karar verildiği, dosya içerisinde yer alan nihai rapor incelendiğinde alacaklı... Petrolleri A.Ş'nin ilâma bağlı yabancı para alacağının geçici mühlet tarihi olan 21.10.2019 tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden Türk Lirasına çevrilerek konkordatoya dahil edildiği anlaşılmaktadır.

28. Az yukarıda açıklandığı üzere yabancı para alacaklarının tüm alacaklılar için ortak tarih olan İİK'nın 299. maddesinde öngörülen on beş günlük alacak kayıt süresinin son günündeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden Türk Lirasına çevrilmesi gerekmekte olup İlk Derece Mahkemesince, alacaklı... Petrolleri A.Ş'nin yabancı para alacağının Türk Lirasına çevrilmesinde, geçici mühlet tarihindeki döviz satış kurunun esas alınması doğru olmadığından verilen direnme kararı yerinde değildir.

29. Hukuk Genel Kurulunda yapılan görüşmeler sırasında; 7101 sayılı Kanun öncesinde ve sonrasında da Özel Dairenin kararlarında konkordatoda yabancı para alacaklarının geçici mühlet tarihindeki kur üzerinden Türk Lirasına çevrilmesi yönündeki görüşün benimsendiği, bu tarihten sonraki bir tarihin esas alınması durumunda bu kez Türk Lirası alacağı olan alacaklılar yönünden nisabın sağlanmasında aleyhe durumun oluşacağı, konkordatonun amacının tüm alacaklıların alacaklarını eşit oranda almasını sağlamak olduğu, aksi durumda alacaklılar arasında eşitlik ilkesinin ihlâl edileceği, bu nedenle direnme kararının onanması gerektiği görüşü ileri sürülmüş ise de bu görüş yukarıda açıklanan nedenlerde Kurul Çoğunluğunca benimsenmemiştir.

30. Hâl böyle olunca direnme kararının Özel Daire bozma kararında belirtilen nedenlerle bozulmasına karar vermek gerekmiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

1-A) bendinde (§1) belirtilen nedenlerle alacaklı SGK Başkanlığı vekilinin temyiz itirazlarının hukuki yarar yokluğundan REDDİNE,

05.11.2025 tarihinde yapılan birinci görüşmede oy birliği ile,

2-B) bendinde (§1-30) belirtilen nedenlerle alacaklı... Petrolleri A.Ş. vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile direnme kararının Özel Daire bozma kararında gösterilen nedenlerden dolayı 6100 sayılı Kanun'un 371. maddesi gereğince BOZULMASINA,

İstek hâlinde temyiz peşin harcının yatırana geri verilmesine,

Dosyanın HMK'nın 373. maddesinin 1. fıkrası uyarınca kararı veren İlk Derece Mahkemesine, karardan bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

19.11.2025 tarihinde yapılan ikinci görüşmede oy çokluğuyla kesin olarak karar verildi.

"K A R Ş I O Y"

İstanbul 2. Asliye Ticaret Mahkemesince, konkordato talep eden şirketler ile ... yönünden 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun (İİK) 305. maddesinde öngörülen koşulların gerçekleştiği gerekçesiyle projenin tasdikine karar verilmiştir.

İlk Derece Mahkemesince verilen karara karşı alacaklı... Petrolleri A.Ş. vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 45. Hukuk Dairesince; yabancı para alacaklarının Türk Lirasına çevrilme tarihinin konkordato mühletinin verildiği tarih olarak kabul edilmesi gerektiği, mühletin verildiği tarihin özellikle çoğunluk hesabı yönünden tüm alacaklar için ortak bir zaman kesiti olduğu gerekçesiyle alacaklı vekilinin bu yöndeki istinaf nedenlerinin yerinde görülmediği, İlk Derece Mahkemesince verilen kararın usul ve esas yönünden hukuka uygun olduğu gerekçesiyle alacaklı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

Karar, alacaklı... Petrolleri A.Ş. vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Özel Dairece; dava konusu olayda temyiz eden alacaklı... Petroleri A.Ş'nin ilâma bağlı döviz alacağı yönünden geçici mühlet tarihinin esas alınması yerine döviz alacağının, alacaklıların alacaklarını bildirmeleri için kanunda ön görülen 15 günlük sürenin son günündeki Merkez Bankasının döviz satış kurunun esas alınması gerektiği gerekçesiyle bozma kararı verilmiştir.

İlk Derece Mahkemesince; direnme kararı verilmiştir.

Direnme yoluyla Hukuk Genel Kurulu önüne gelen uyuşmazlık; somut olayda yabancı para alacağının hangi tarihteki kur üzerinden Türk Lirasına çevrileceği yönünden geçici mühlet kararının verildiği gündeki T.C. Merkez Bankasının döviz satış kurunun mu yoksa İİK'nın 299. maddesi uyarınca alacaklıların alacaklarını bildirmeleri için öngörülen 15 günlük sürenin son günündeki T.C. Merkez Bankasının döviz satış kurunun mu esas alınması gerektiği noktasında toplanmaktadır.

Ekonomik zorluklar yaşayan borçlu işletmelerin veya bireylerin, alacaklılarıyla yeniden yapılandırılmış bir ödeme planı üzerinde anlaşma sağlamasını hedefleyen hukuki bir süreç olan

konkordato, son yıllarda iflasın eşiğine gelen birçok şirketin başvurduğu bir çözüm hâline geldi. Peki, konkordato nedir? En basit tanımıyla, borçlunun mâli durumunu toparlaması için mahkeme denetiminde alacaklılarıyla ödeme şartlarını yeniden düzenlemesine olanak tanıyan bir kurtuluş yoludur.

Konkordato ne demek sorusunun cevabı, yalnızca borçlu taraf için değil alacaklılar açısından da önem taşır. Bu süreç sayesinde, alacaklılar da borçlarını tamamen kaybetmek yerine yapılandırılmış şekilde tahsil etme imkânı bulurlar.

28.02.2018 tarih ve 7101 sayılı Kanun ile iflasın ertelenmesi kurumu kaldırılmış ve konkordatoya yeniden işlerlik kazandırılması hedeflenmiştir. Bununla birlikte, İİK'da yabancı para cinsinden alacakların Türk Lirasına çevrilme tarihine ilişkin açık bir düzenlemeye yer verilmemiştir. Bu durum uygulamada farklı yorumlara zemin hazırlamıştır.

Önceki yasal düzenlemeye ilişkin olmakla birlikte, Yargıtay 19. Hukuk Dairesi 08.10.2009 tarihli kararında, yabancı paraların geçici mühlet tarihi itibari ile Türk Lirasına çevrilmesi gerektiğini içtihat etmiştir (Yargıtay (Kapatılan) 19. Hukuk Dairesi., Esas 2008/11846, Karar 2009/90 12... .10.2009 tarihli karar).

7101 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik sonrasında da uygulama mühlet başlangıç tarihi üzerinden devam etmiştir. Öyle ki gerek ilk derece gerekse de bölge adliye mahkemelerince bu görüşün benimsenmesi sonrası bu konuya ilişkin temyiz talebi karşısında Yargıtayın herhangi bir bozma kararının yahut eleştirisinin mevcut olmadığı dikkate alındığında uygulamanın aynen devam ettirildiği anlaşılmaktadır.

Ancak Yargıtay 6. Hukuk Dairesi 13.05.2024 tarihli içtihadında, önceki uygulamalardan dönerek "alacaklıların alacaklarını bildirmeleri için kanunda ön görülen on beş günlük sürenin son günündeki Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın döviz satış kurunun esas alınması gerektiği" görüşünü benimsemiştir.

Öncelikle şunu ifade edelim ki gerek yargısal kararların gerek doktrin görüşlerin farklılığı karşısında konusu para olmayan alacakların ona eşit kıymette para alacağına çevrilmesini içeren İİK md. 294/7 benzeri bir düzenlemeye ihtiyaç olduğu açıktır. İİK'da, yabancı para alacaklarının Türk Lirasına çevrileceği tarihin açıkça düzenlenmesi gerek uygulayıcılar gerekse de konkordato yargılamasından etkilenen tüm taraflar açısından büyük bir belirlilik ve öngörülebilirlik sağlayacaktır. Bu düzenleme yapılıncaya kadar ise yargı içtihatlarında istikrar sağlanması, hukuki eşitlik ve hukuki güvenlik açısından 7101 sayılı Kanun'un İİK'da yapmış olduğu 2018 değişiklik öncesi ve sonrası Yargıtayın 2024 yılına kadar süregelen yerleşik uygulaması gereği yabancı para alacaklarının mühlet tarihi itibariyle Türk Lirasına çevrilmesinin kabulü en isabetli çözümdür.

Mehaz ülke durumundaki İsviçre'de de yabancı para alacağının ülke parasına çevrilip çevrilmeyeceği, çevrilecekse hangi tarihteki kur üzerinden çevrileceğine dair açık bir düzenleme bulunmamaktadır. Ancak İsviçre Federal Mahkemesi kararlarında yabancı para alacaklarının yine mühlet tarihi dikkate alınarak ülke parasına çevrilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Çok uzun yıllardan beri Yargıtay tarafından benimsenen bu uygulamanın Türk İcra İflas Hukuku öğretisi açısından da hakim görüş konumunda olduğu ve bu görüşün temel çalışmalarda da aynen benimsendiği görülmektedir.

Konuya iflastaki kayıt kabul davaları çerçevesinde bakmanın da meselenin açıklığa kavuşturulması noktasında yardımcı olacağı düşünülmektedir. Yabancı paranın hangi tarihteki kur üzerinden Türk Lirasına çevrileceği hususunda İİK md. 198'in ilk cümlesinde yer alan "Mevzuu para olmıyan alacak ona muadil bir kıymette para alacağına çevrilir" düzenlemesinin Yargıtay tarafından İİK md. 195 hükmüyle birlikte yorumlanması nedeniyle iflas tarihinin esas alındığı görülmektedir. Yargıtayın birçok kararında ve uzun yıllardan beri süre gelen uygulamasında da, yabancı para alacaklarının Türk Lirasına çevrilmesinde İİK md.198/1-c.1'in esas alınmak suretiyle iflas tarihinin esas alındığı müşahede edilmektedir. Hâl böyle olunca İİK md. 198'in bir anlamda konkordatodaki karşılığı olan İİK md. 294/7 hükmünün özel bir anlam taşıdığı; zira kanun koyucunun İİK md. 294/7 hükmü ile konusu para olmayan kıymetin para alacağına çevrilmesi yönünden geçici mühlet tarihine özel bir önem ve değer atfettiği, sonuç itibariyle bu hususunun doktrindeki bir ifadeyle "çarpışan menfaatler için kanun koyucunun biçmiş olduğu bir kıymetin ifadesi olduğu" ifade edilmelidir.

İİK md. 288/1 hükmü uyarınca geçici mühlet, kesin mühletin sonuçlarını doğurur. İİK md. 294/3 hükmü uyarınca ise kesin mühlet tarihinden itibaren rehin ile temin edilmemiş her türlü alacağa faiz işlemesi durur. Bu durumda geçici mühlet tarihinden itibaren adi alacaklara faiz işlemesinin dahi duracağı, Türk Lirası bazındaki bu alacakların enflasyonist etkilerden korunması için tek imkân faiz iken bu imkânın Türk Lirası cinsinden olan alacaklar yönünden geçici mühletin esas alınması nedeniyle ortadan kalktığı nazara alındığında kanunda ön görülen on beş günlük sürenin son günündeki kurun benimsenmesi, yabancı paranın "kur ve enflasyon" arasındaki doğrudan orantı nedeniyle enflasyondan etkilenmeyeceği veya çok daha az etkileneceği sonucunu beraberinde getirir. Ancak bu durum Türk Lirası bazında alacaklı olanlar aleyhine mutlak eşitsizlik doğurarak, Türk Lirası cinsinden alacaklı olanlar için dezavantaj, yabancı para cinsinden alacaklı olanlara ise avantaj sağlayacaktır. Bu hususun konkordatonun en temel ilkelerinden biri olan "Alacaklılar Arasında Eşitlik" ilkesine aykırılık teşkil edeceği aşikârdır. Oysa konkordato kurumunun en temel amaçlarından biri gerek öğreti gerekse de içtihatlara konu olduğu üzere tüm alacaklıların alacaklarını "borçlunun mal varlığından" eşit şekilde tahsil etmeleridir. Böylelikle kanunda öngörülen on beş günlük sürenin son günündeki kurun kabulünün, konkordatoya tabî olan alacaklılar yönünden hem denkleştirici eşitlik hem dağıtıcı eşitlik hem hakkaniyet ilkelerinin ihlaline yol açabilecek niteliktedir. Bu farklılıkların, alacaklar arasındaki eşitliği ilkesini zedeleyebileceği, öngörülebilirliği de önemli ölçüde azaltabileceği, uygulamada aynı adliye içerisinde bulunan mahkemelerde aynı tarihte açılmış konkordato davalarında alacak hesaplamalarında dahi uygulama farklılıklarına sebebiyet verebileceği değerlendirilmelidir.

Bilindiği üzere Cebri İcra Kanunu Taslağı hazırlanmıştır. Yakın zamanda kanun hâline gelip yürürlüğe girecektir. Cebri İcra Kanunu Taslağı 391. madde 2. fıkrasında: "İlanda ayrıca yabancı para alacaklarının geçici mühlet kararının verildiği tarih itibariyle Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası efektif satış kuru üzerinden Türk Lirasına dönüştürüleceği hususu yer alır" düzenlemesi bulunmaktadır.

Maddenin 2. fıkrası uyarınca, ilanda, yabancı para alacaklarının geçici mühlet kararının verildiği tarih itibarıyla Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası efektif satış kuru üzerinden Türk Lirasına dönüştürüleceği hususu yer alacaktır. Bu düzenlemeyle konkordato uygulamasında hâlâ tartışmalı olan ve uyuşmazlıklara yol açan bir belirsizliğin giderilmesi amaçlanmıştır.

Cebri İcra Kanunu Taslağı hazırlık aşamasında yapılan tartışmalar ve görüşler değerlendirilmek suretiyle konkordatoda yabancı para alacaklarının geçici mühlet kararının verildiği tarih itibarıyla Türk Lirasına dönüştürülmesi yönündeki görüşün, alacaklılar arasındaki eşitlik ve geçici mühletin, konkordato mühletinin etkilerinin ortaya çıkması bakımından bir “milat” olarak kabul edilmesi hususları da dikkate alındığında en uygun çözüm tarzı olduğu benimsenmiştir. Türk Lirasına çevirinin de geçici mühlet tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası efektif satış kuru üzerinden yapılacağı açıkça hüküm altına alınmıştır.

Tüm bu açıklamalar çerçevesinde kanaatimce en hakkaniyetli çözüm, konkordato mühlet başlangıç tarihindeki döviz kurunun esas alınmasıdır. Zira bu tarih, borçlunun iradi olarak hukuki koruma talep ettiği ve konkordato projesinin hazırlandığı aşamayı da temsil etmektedir. Bu tarihteki kur esas alındığında, alacakların Türk Lirası karşılıklarının sabitlenmesi ve tasdik kararına kadar geçen süredeki kur dalgalanmalarının borçlu aleyhine yaratacağı belirsizliğin ortadan kalkması söz konusu olur. Ayrıca da mahkemelerin gerekçeli ve tutarlı kararlar oluşturması, istikrarlı içtihat oluşumunu teşvik edecek ve uyuşmazlıkların önlenmesine katkı sağlayacaktır. Nitekim bu kabul kanun koyucunun mühlet başlangıcını tüm alacaklılar yönünden ortak bir zaman dilimi olarak tayin etmesi yönündeki iradesine de uygundur.

Neticede, konkordatonun güvenilir bir yeniden yapılandırma kurumu olarak işlev görmesi, ancak alacaklılar ve borçlular için öngörülebilir ve adil bir yargısal süreçle mümkün olabilir. Tüm bu sebeplerle, konkordato hükümleri çerçevesinde yabancı para alacaklarının geçici mühlet başlangıç tarihi itibari ile Türk Lirasına çevrilmesi gerektiği kanaatinde olduğumdan direnme kararının onanması gerektiğinden bozma yönünde oluşan Değerli Çoğunluk görüşüne katılamıyorum.